



MINISTER ROZWOJU



RPW/37345/2016 P
Data:2016-06-23

Warszawa, 21 czerwca 2016 r.

DOT-079-IV/4/16
NK/13233d16

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2016 -06- 23

ZAL. NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 czerwca 2016 r. dotyczące przedstawienia informacji o przewidywanym terminie usunięcia luki prawnej w zakresie BHP pracowników zatrudnionych przy obsłudze żurawi przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Przepisy uchylonego rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 marca 2013 r. nie korespondowały z obecnym stanem techniki jaki jest prezentowany przez producentów żurawi. Należy zauważyć, że wymagania techniczne zawarte w uchylonym rozporządzeniu przez wiele lat nie znajdowały pokrycia w wymaganiach zarówno międzynarodowych norm (np. seria norm PN-ISO 4306), jak i polskich, które w znacznej mierze opierały się na normach ISO i DIN. W obecnych czasach żurawie podlegają dyrektywom Nowego Podejścia, a w szczególności: Dyrektywie Maszynowej 2006/42/WE, która została implementowana do prawa krajowego rozporządzeniem Dz.U. z 2008 r. nr 199, poz. 1228)zmiana do rozporządzenia krajowego wdrażającego dyrektywę maszynową (Dz.U. z 2011 r. nr 124, poz. 701). Do przestrzegania tych przepisów zobowiązani są wszyscy producenci wprowadzający swoje wyroby do obrotu lub oddający je do użytku na rynku Unii Europejskiej. Ponadto producenci żurawi wykorzystują normy zharmonizowane, które posiadają przywilej domniemania zgodności z dyrektywą np. PN-EN 14439 *Dźwignice – Bezpieczeństwo - Żurawie wieżowe.*

Etap eksploatacji żurawi regulowany jest przez poniższe krajowe przepisy szczegółowe:

- obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650);
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywaniu robot budowlanych (Dz. U. z 2003 r. Nr 47, poz. 401);
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1126)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. z 2002 r. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. z 2003 r. Nr 193, poz. 1890).

Z przepisów o dozorcze technicznym wynika, że osoby obsługujące i konserwujące żurawie powinny posiadać zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające umiejętność praktycznego wykonywania czynności oraz znajomość warunków technicznych dozoru technicznego, norm i przepisów prawnych w ich zakresie. Urząd Dozoru Technicznego sprawdza kwalifikacje osób zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych (Dz. U. Nr 79, poz. 849, z późn. zm.).

Z analizy niebezpiecznych uszkodzeń i nieszczęśliwych wypadków prowadzonej przez UDT wynika, że w ostatnich latach liczba nieszczęśliwych wypadków w grupie żurawi wieżowych pozostaje na podobnym poziomie. W poniższej tabeli przedstawiono statystykę charakteryzującą nieszczęśliwe wypadki przy eksploatacji żurawi wieżowych, do których doszło w latach 2010-2015, z uwzględnieniem liczby eksploatowanych urządzeń.

Rok	Liczba wypadków	Skutki wypadków		Liczba eksploatowanych żurawi wieżowych
		Liczba ofiar śmiertelnych	Liczba osób z obrażeniami ciała	
2010	5	4	1	3014
2011	2	2	-	3090
2012	2	-	2	2990
2013	2	-	3	2840
2014	4	-	5	2701
2015	4	2	2	2882

W ostatnich czterech latach w wyniku nieszczęśliwych wypadków przy eksploatacji żurawi wieżowych dwie osoby poniosły śmierć, natomiast w latach 2010-2011 śmierć poniosło sześć osób. Uwzględniając powyższe dane należy zwrócić uwagę, że poziom bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji żurawi wieżowych pracujących na budowach w ostatnich sześciu latach nie pogarsza się.

Nie oznacza to jednak, że zbędne jest podejmowanie inicjatyw zmierzających mimo wszystko do poprawy tego stanu. Mając jednak na uwadze to, że organy przestrzegają swojej właściwości z urzędu niezbędna jest identyfikacja właściwego organu w tym zakresie. Żurawie są typową maszyną budowlaną. W tej sytuacji wydaje się, że nie jest właściwe aby dla rodzaju prac, charakterystycznego dla sektora budownictwa, dodatkowe przepisy czy też wymagania były wydawane przez ministra właściwego ds. rozwoju czy też gospodarki.

MINISTERSTWO ROZWOJU
Departament Obrotu
Towarami Wrażliwymi
i Bezpieczeństwa Technicznego
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

WK/132930/15

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2016 -06- 23
ZAL.	NR

Pan

Adam Bodnor

Rzecznik Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa